

Test Booklet No.

प्रश्नपत्रिका क्र.

F

Paper-II

HOME SCIENCE

Signature and Name of Invigilator

Seat No.

--	--	--	--	--	--	--	--

1. (Signature)

(In figures as in Admit Card)

(Name)

Seat No.

(In words)

2. (Signature)

(Name)

OMR Sheet No.

--	--	--	--	--	--	--	--

(To be filled by the Candidate)

DEC - 17213**Time Allowed : 1¼ Hours]****[Maximum Marks : 100****Number of Pages in this Booklet : 24****Number of Questions in this Booklet : 50****Instructions for the Candidates**

- Write your Seat No. and OMR Sheet No. in the space provided on the top of this page.
- This paper consists of 50 objective type questions. Each question will carry two marks. All questions of Paper-II will be compulsory, covering entire syllabus (including all electives, without options).
- At the commencement of examination, the question booklet will be given to the student. In the first 5 minutes, you are requested to open the booklet and compulsorily examine it as follows :
 - To have access to the Question Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker-seal or open booklet.
 - Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to missing pages/questions or questions repeated or not in serial order or any other discrepancy should not be accepted and correct booklet should be obtained from the invigilator within the period of 5 minutes. Afterwards, neither the Question Booklet will be replaced nor any extra time will be given. The same may please be noted.**
 - After this verification is over, the OMR Sheet Number should be entered on this Test Booklet.
- Each question has four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). You have to darken the circle as indicated below on the correct response against each item.
Example : where (C) is the correct response.

(A)	(B)	(C)	(D)
-----	-----	-----	-----
- Your responses to the items are to be indicated in the **OMR Sheet given inside the Booklet only**. If you mark at any place other than in the circle in the OMR Sheet, it will not be evaluated.
- Read instructions given inside carefully.
- Rough Work is to be done at the end of this booklet.
- If you write your Name, Seat Number, Phone Number or put any mark on any part of the OMR Sheet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, or use abusive language or employ any other unfair means, you will render yourself liable to disqualification.
- You have to return original OMR Sheet to the invigilator at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the Examination Hall. You are, however, allowed to carry the Test Booklet and duplicate copy of OMR Sheet on conclusion of examination.
- Use only Blue/Black Ball point pen.**
- Use of any calculator or log table, etc., is prohibited.**
- There is no negative marking for incorrect answers.**

विद्यार्थ्यांसाठी महत्त्वाच्या सूचना

- परिक्षार्थींनी आपला आसन क्रमांक या पृष्ठावरील वरच्या कोपऱ्यात लिहावा. तसेच आपणांस दिलेल्या उत्तरपत्रिकेचा क्रमांक त्याखाली लिहावा.
- सदर प्रश्नपत्रिकेत 50 बहुपर्यायी प्रश्न आहेत. प्रत्येक प्रश्नास दोन गुण आहेत. या प्रश्नपत्रिकेतील सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे. सदरचे प्रश्न हे या विषयाच्या संपूर्ण अभ्यासक्रमावर आधारित आहेत.
- परीक्षा सुरु झाल्यावर विद्यार्थ्यांला प्रश्नपत्रिका दिली जाईल. सुरुवातीच्या 5 मिनीटांमध्ये आपण सदर प्रश्नपत्रिका उघडून खालील बाबी अवश्य तपासून पहाव्यात.
 - प्रश्नपत्रिका उघडण्यासाठी प्रश्नपत्रिकेवर लावलेले सील उघडावे. सील नसलेली किंवा सील उघडलेली प्रश्नपत्रिका स्विकारू नये.
 - पहिल्या पृष्ठावर नमूद केल्याप्रमाणे प्रश्नपत्रिकेची एकूण पृष्ठे तसेच प्रश्नपत्रिकेतील एकूण प्रश्नांची संख्या पडताळून पहावी. पृष्ठे कमी असलेली/कमी प्रश्न असलेली/प्रश्नांचा चुकीचा क्रम असलेली किंवा इतर त्रुटी असलेली सदोष प्रश्नपत्रिका सुरुवातीच्या 5 मिनिटातच पर्यवेक्षकाला परत देऊन दुसरी प्रश्नपत्रिका मागवून घ्यावी. त्यानंतर प्रश्नपत्रिका बदलून मिळणार नाही तसेच वेळही वाढवून मिळणार नाही याची कृपया विद्यार्थ्यांनी नोंद घ्यावी.
 - वरीलप्रमाणे सर्व पडताळून पहिल्यानंतरच प्रश्नपत्रिकेवर ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेचा नंबर लिहावा.
- प्रत्येक प्रश्नासाठी (A), (B), (C) आणि (D) अशी चार विकल्प उत्तरे दिली आहेत. त्यातील योग्य उत्तराचा रकाना खाली दर्शविल्याप्रमाणे ठळकपणे काळा/निळ्या करावा.
उदा. : जर (C) हे योग्य उत्तर असेल तर.

(A)	(B)	(C)	(D)
-----	-----	-----	-----
- या प्रश्नपत्रिकेतील प्रश्नांची उत्तरे ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेतच दर्शवावीत. इतर ठिकाणी लिहिलेली उत्तरे तपासली जाणार नाहीत.
- आत दिलेल्या सूचना काळजीपूर्वक वाचाव्यात.
- प्रश्नपत्रिकेच्या शेवटी जोडलेल्या कोऱ्या पानावरच कच्चे काम करावे.
- जर आपण ओ.एम.आर. वर नमूद केलेल्या ठिकाणा व्यतिरीक्त इतर कोठेही नाव, आसन क्रमांक, फोन नंबर किंवा ओळख पटेल अशी कोणतीही खूप केलेली आढळून आल्यास अथवा असभ्य भाषेचा वापर किंवा इतर गैरमार्गाचा अवलंब केल्यास विद्यार्थ्यांला परीक्षेस अपात्र ठरविण्यात येईल.
- परीक्षा संपल्यानंतर विद्यार्थ्यांने मूळ ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिका पर्यवेक्षकांकडे परत करणे आवश्यक आहे. तथापी, प्रश्नपत्रिका व ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेची द्वितीय प्रत आपल्याबरोबर नेण्यास विद्यार्थ्यांना परवानगी आहे.
- फक्त निळ्या किंवा काळ्या बॉल पेनचाच वापर करावा.**
- कॅलक्युलेटर किंवा लॉग टेबल वापरण्यास परवानगी नाही.**
- चुकीच्या उत्तरासाठी गुण कपात केली जाणार नाही.**

DEC - 17213/II

Home Science
Paper II
गृह विज्ञान
प्रश्नपत्रिका II

Time Allowed : 75 Minutes]

[Maximum Marks : 100

Note : This Paper contains **Fifty (50)** multiple choice questions, each question carrying **Two (2)** marks. Attempt *All* questions.

सूचना : या प्रश्नपत्रिकेत एकूण **पन्नास (50)** बहुपर्यायी प्रश्न दिलेले आहेत. प्रत्येक प्रश्नाला **दोन (2)** गुण आहेत. **सर्व** प्रश्न सोडवा.

1. Which of the following is *not* a Class I preservative ?

- (A) Wood smoke
- (B) Vinegar
- (C) Sodium chloride
- (D) Sodium meta-bisulphite

2. ADHD children may have :

- (A) Lack of EFA
- (B) Excess of EFA
- (C) Lack of EAA
- (D) Excess of BCAA

1. खालीलपैकी कोणते अन्नसंरक्षक क्लास I मध्ये मोडत नाही ?

- (A) लाकडाचा धूर
- (B) विनीगर
- (C) सोडियम क्लोराईड
- (D) सोडियम मेटा-बायसल्फाईट

2. ADHD मुलांमध्ये आढळते.

- (A) EFA ची कमतरता
- (B) EFA चे जादा प्रमाण
- (C) EAA ची कमतरता
- (D) BCAA चे जादा प्रमाण

3. The hormone required for digestion of fat is :

- (A) Ghrelin
- (B) Leptin
- (C) Cholecystokinin
- (D) Insulin

4. Thali meal served in a restaurant is an example of :

- (A) a la carte menu
- (B) Table d'hote menu
- (C) Cyclic menu
- (D) French classical menu

5. Acrodermatitis enteropathica is a disorder associated with the deficiency of :

- (A) Zinc
- (B) Chromium
- (C) Iron
- (D) Selenium

3. स्निग्धान्नांचे पचन होण्यासाठी पुढील संप्रेरक आवश्यक आहे :

- (A) घ्रेलीन
- (B) लेप्टीन
- (C) कोलेसिस्टोकायनीन
- (D) इंस्युलीन

4. उपहारगृहामध्ये दिली जाणारी थाळी खालीलपैकी कशाचे उदाहरण आहे ?

- (A) आ ला कार्ट मेनू
- (B) ताब्ले द होत मेनू
- (C) सायकलीक मेनू
- (D) फ्रेंच क्लासिकल मेनू

5. अॅक्रोडर्माटायटीस एन्टरोपथीका हे पुढील घटकाच्या कमतरतेमुळे झालेला आजार आहे :

- (A) झींक
- (B) क्रोमीयम
- (C) लोह
- (D) सिलेनीयम

6. The National Food Security Bill 2013 ensures :

- (A) Access to adequate quantity of quality food at subsidised price
- (B) Increase in national food production
- (C) Reduction in post-harvest losses
- (D) Free distribution of food to the needy

7. The internal diameter of the bangle used for quick assessment of the nutritional status of an infant is :

- (A) 3.0 cm
- (B) 3.5 cm
- (C) 4.0 cm
- (D) 4.5 cm

6. राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा विधेयक 2013 अन्वये :

- (A) चांगल्या गुणवत्तेचे योग्य प्रमाणात, सवलतीच्या दरात उपलब्ध करणे
- (B) राष्ट्रीय अन्न उत्पादनांचे प्रमाण वाढविणे
- (C) सुगीनंतर अन्न नाशाचे प्रमाण कमी करणे
- (D) गरजूंना फुकट अन्न वितरण करणे

7. अर्भकाच्या पोषणाच्या दर्जाचे त्वरित मुल्यमापन करण्यासाठी वापरण्यात येणाऱ्या बांगडीचा आतील व्यास इतका असतो :

- (A) 3.0 सेंमी.
- (B) 3.5 सेंमी.
- (C) 4.0 सेंमी.
- (D) 4.5 सेंमी.

8. Probiotics are used in the treatment of :

- (A) Diverticulosis
- (B) Dysphagia
- (C) Gastritis
- (D) Nausea

9. Inulin is an example of :

- (A) Oligosaccharide
- (B) Polysaccharide
- (C) Fructooligosaccharide
- (D) Heteropolysaccharide

10. Which of the following foods has the lowest a_w ?

- (A) Sugar
- (B) Sugarcane juice
- (C) Jaggery
- (D) Honey

8. पुढील त्रासाच्या उपचारामध्ये प्रोबायोटिक्स वापरले जाते :

- (A) डायव्हर्टीक्युलॉसिस
- (B) डिस्फेजिया
- (C) गॅस्ट्रायटीस
- (D) मळमळणे

9. इन्युलीन हे चे उदाहरण आहे.

- (A) ऑलिगोसॅकराईड
- (B) पॉलिसॅकराईड
- (C) फ्रक्टोऑलिगोसॅकराईड
- (D) हेटेरोपॉलिसॅकराईड

10. खालीलपैकी कोणत्या अन्नपदार्थाचा a_w सर्वात कमी आहे ?

- (A) साखर
- (B) उसाचा रस
- (C) गूळ
- (D) मध

11. The toxin present in green potatoes is :

- (A) Solanin
- (B) Aflatoxin
- (C) Mycotoxin
- (D) Sanguinarine

12. Which of the following oil is the best source of oryzanol ?

- (A) Sesame oil
- (B) Mustard oil
- (C) Soyabean oil
- (D) Rice bran oil

13. Which of the following food has anti-inflammatory effect ?

- (A) Walnut
- (B) Coconut
- (C) Groundnut
- (D) Cashewnut

11. हिरव्या बटाट्यात आढळणारे विषारी द्रव्य कोणते आहे ?

- (A) सोलानीन
- (B) अॅफ्लाटॉक्सिन
- (C) मायकोटॉक्सिन
- (D) सॅनयुनरीन

12. पुढीलपैकी कोणते तेल ओरायझनॉलचा सर्वोत्तम स्रोत आहे ?

- (A) तीळचे तेल
- (B) मोहरीचे तेल
- (C) सोयाबीनचे तेल
- (D) तांदुळाच्या कोंड्यापासून काढलेले तेल

13. खालीलपैकी कोणत्या अन्नपदार्थात सूज विरोधक गुण आढळतो ?

- (A) अक्रोड
- (B) नारळ
- (C) शेंगदाणा
- (D) काजू

14. Soxhlet apparatus is used for the extraction of :

- (A) Protein from groundnuts
- (B) Toxins from groundnuts
- (C) Fat from groundnuts
- (D) Niacin from groundnuts

15. Denier of the yarn is :

- (A) wt. in gms per 9000 meters
- (B) wt. in gms per 1000 meters
- (C) wt. in pounds per 840 yards
- (D) wt. in pounds per 560 yards

16. A sewing thread should have the property of :

- (A) Elastic recovery
- (B) Extensibility
- (C) Good appearance
- (D) High friction resistance

14. सॉक्सलेट उपकरण हे पुढीलपैकी कशाचा अर्क काढण्यासाठी वापरले जाते ?

- (A) शेंगदाण्यातील प्रथिने
- (B) शेंगदाण्यातील विषारी द्रव्य
- (C) शेंगदाण्यातील स्निग्धांश
- (D) शेंगदाण्यातील नायासिन

15. धाग्याचा डेनियर म्हणजे :

- (A) 9000 मिटर धाग्याचे वजन ग्राम मध्ये मोजतात
- (B) 1000 मिटर धाग्याचे वजन ग्राम मध्ये मोजतात
- (C) 840 वार धाग्याचे वजन पाऊंड मध्ये मोजतात
- (D) 560 वार धाग्याचे वजन पाऊंड मध्ये मोजतात

16. शिलाईसाठी वापरण्यात येणाऱ्या दोऱ्यामध्ये पुढील गुणधर्म असावेत :

- (A) प्रत्यास्थता पुनःप्राप्ति
- (B) लवचिकता
- (C) चांगले दृश्य स्वरूप
- (D) उच्च घर्षण विरोधक

17. A weave characterized by long floats and lustrous appearance is :

- (A) Plain
- (B) Satin
- (C) Twill
- (D) Mock leno

18. 'Courses' and 'Wales' are terms used to describe :

- (A) Non-wovens
- (B) Felts
- (C) Woven fabrics
- (D) Knitted fabrics

19. A style of garment which is always popular is known as :

- (A) Chic
- (B) Classic
- (C) Fashion
- (D) FAD

17. ह्या विणीचे वैशिष्ट म्हणजे लांब तरंग आणि चमकदार दृश्य स्वरूप असते :

- (A) साधी
- (B) सॅटिन
- (C) व्हिल
- (D) मॉक लिनो

18. ह्या कापडाचे वर्णन करण्यासाठी 'कोर्सेस' आणि 'व्हेल्स' ह्या संज्ञा वापरण्यात येतात :

- (A) न विणलेले कापड
- (B) फेल्टस्
- (C) विणलेले कापड
- (D) निटेड कापड

19. नेहमी वापरण्यात येणाऱ्या प्रसिद्ध पोशाखाच्या शैलीला म्हणतात.

- (A) चिक
- (B) क्लासिक
- (C) फॅशन
- (D) फॅड

20. Silk fabrics are stiffened by using :
- (A) Rice starch
(B) Sago starch
(C) Gum starch
(D) Dextrin
21. The "Presser foot" of a sewing machine has the following function :
- (A) Holds the needle in position
(B) Controls the movement of spool thread
(C) Holds the fabric in place for sewing
(D) Regulates the stitch length
22. "Retting" is a process in the manufacture of :
- (A) Cotton
(B) Asbestos
(C) Silk
(D) Jute
20. रेशमी कापडाला कडकपणा आणण्यासाठी वापरतात.
- (A) तांदूळाची खळ
(B) साबुदाण्याची खळ
(C) डिंकाची खळ
(D) डेक्सट्रिन
21. शिलाई मशिनमध्ये दाबपट्टीचे कार्य पुढील प्रमाणे असते :
- (A) सुईला योग्य जागेवर धरून ठेवते
(B) रिळावरील दोऱ्याच्या गतीचे नियंत्रण करते
(C) शिवतांना कापड धरून ठेवते
(D) टिपेची लांबी नियंत्रित ठेवते
22. 'रेटिंग' ही प्रक्रिया निर्मिती-मध्ये वापरतात.
- (A) सुती
(B) अॅसबेस्टॉस
(C) रेशिम
(D) ज्यूट

23. Which of the following depicts the *correct* sequence in management process ?

- (A) Evaluation, planning, adjusting, checking, energizing
 (B) Planning, energizing, evaluation, adjusting, checking
 (C) Planning, energizing, checking, adjusting, evaluation
 (D) Checking, evaluation, planning, adjusting, energizing

24. In the systems approach of management any effect of the environment upon the system is referred to as :

- (A) Output
 (B) Input
 (C) Feedback
 (D) Function

23. खालीलपैकी कोणता पर्याय व्यवस्थापन प्रक्रियेचा अचूक क्रम दर्शवितो ?

- (A) मूल्यांकन, नियोजन, समायोजन, तपासणी करणे, प्रेरणा देणे
 (B) नियोजन, प्रेरणा देणे, मूल्यांकन, समायोजन, तपासणी करणे
 (C) नियोजन, प्रेरणा देणे, तपासणी करणे, समायोजन, मूल्यांकन
 (D) तपासणी करणे, मूल्यांकन, नियोजन, समायोजन, प्रेरणा देणे

24. व्यवस्थापनाच्या सिस्टिम प्रणाली मध्ये, सिस्टिमवर होणारा वातावरणाचा परिणाम म्हणजे :

- (A) आऊटपुट
 (B) इनपुट
 (C) फीडबॅक
 (D) फंक्शन

25. The characteristic of resources that express the value, applicability and productiveness for a purpose is :

- (A) Manageability
- (B) Utility
- (C) Accessibility
- (D) Inter-relatedness

26. The method of resolving conflicts that exhibit the highest level of adjustment is :

- (A) Voluntary submission
- (B) Dominance
- (C) Integration
- (D) Compromise

25. साधनाचे वैशिष्ट, की जे एखाद्या कारणासाठी साधनाचे मूल्य, उपयोजन आणि उत्पादकता स्पष्ट करते ते वैशिष्ट म्हणजे :

- (A) व्यवस्थात्मकता
- (B) उपयुक्तता
- (C) सुसाध्यता
- (D) परस्पर संबंधितता

26. संघर्ष मिटविण्याच्या विविध पद्धतींपैकी सर्वात उच्च समायोजन दर्शविणारी पद्धत म्हणजे :

- (A) स्वेच्छेने शरणागती पत्करणे
- (B) वर्चस्व
- (C) एकीकरण
- (D) तडजोड

27. The energy cost of the task is determined by :

- (A) Determining the energy cost of the work
- (B) Determining the oxygen consumption
- (C) Determining energy cost of rest
- (D) Determining the difference between the energy cost of task and energy cost of rest

28. Which of the following is not a technique of motion and time study ?

- (A) Pie chart
- (B) Pathway chart
- (C) Process chart
- (D) Operation chart

27. कार्याच्या उर्जेची किंमत खालीलपैकी कराने ठरविली जाते ?

- (A) कार्याची उर्जा किंमत ठरवून
- (B) ऑक्सिजन किती प्रमाणात वापरला गेला ते ठरवून
- (C) विश्रांती काळाची उर्जा किंमत ठरवून
- (D) कार्याची उर्जा किंमत आणि विश्रांती काळाची उर्जा किंमत यातील फरक काढून

28. गती आणि समय यांचा अभ्यास करण्यासाठी खालीलपैकी कोणती पद्धत वापरत नाहीत ?

- (A) 'पाय' तक्ता
- (B) 'मार्ग' आराखडा
- (C) 'प्रक्रिया' आराखडा
- (D) 'कृती' आराखडा

29. House planning principle of orientation states that the kitchen should be placed towards :
- (A) South
(B) East
(C) South-west
(D) North
30. Illusion of space in a room can be created by having :
- (A) Warm colour scheme
(B) Complementary colour scheme
(C) Cool colour scheme
(D) Monochromatic colour scheme
31. During most of the preschool period, the child is in the :
- (A) Sensorimotor stage
(B) Concrete operations stage
(C) Preoperational stage
(D) Formal operations stage
29. घराच्या नियोजनाच्या तत्वांपैकी 'दिक्स्थापना' या तत्वाप्रमाणे स्वयंपाकघराची रचना खालीलपैकी कोठे करावी ?
- (A) दक्षिणेला
(B) पूर्वेला
(C) वायव्येला
(D) उत्तरेला
30. खोलीमध्ये अवकाश वाढल्याचा आभास निर्माण करण्यासाठी खालीलपैकी कोणती रंगसंगती वापरली जाते ?
- (A) उबदार रंगसंगती
(B) पूरक रंगसंगती
(C) शितल रंगसंगती
(D) एक रंगसंगती
31. शालेयपूर्व कालावधीतला बराचसा काळ मूल कोणत्या अवस्थेत असते ?
- (A) संवेदीकारक अवस्था
(B) मूर्त संक्रीया अवस्था
(C) संक्रीयापूर्व अवस्था
(D) आकारिक संक्रीया अवस्था

32. Apgar scale is a rating system used to assess :

- (A) Cognitive abilities of a newborn
- (B) Neonate's reflexes
- (C) Newborn baby's physical condition immediately after birth
- (D) Developmental status of babies

33. A behavioural disorder characterized by difficulties in acquiring the ability to read is :

- (A) Dyslexia
- (B) Dysgraphia
- (C) Dyscalculia
- (D) Aphasia

32. अँपगार स्केलचा वापर कशाचे मूल्यांकन करण्यासाठी केला जातो ?

- (A) नवजाताच्या बोधात्मक क्षमता
- (B) नवजाताच्या प्रतिक्षिप्त क्रीया
- (C) जन्मानंतर लगेच असणारी नवजात बालकाची शारिरीक स्थिती
- (D) बाळांची वैकासिक स्थिती

33. वाचनक्षमता संपादन करतांना आढळणारा वैशिष्ट्यपूर्ण वर्तनात्मक दोष म्हणजे :

- (A) डिस्लेक्सीया
- (B) डिस्ग्राफीया
- (C) डिस्कॅल्क्यूलिया
- (D) अफेसिया

34. Socio-cultural approach to cognitive development is put forth by :

- (A) Piaget
- (B) Bandura
- (C) Skinner
- (D) Vygotsky

35. A research design in which one group of participants is studied repeatedly at different ages is known as :

- (A) Longitudinal design
- (B) Cross-sectional design
- (C) Modified experimental design
- (D) Microgenetic design

34. बोधात्मक विकासात सामाजिक-सांस्कृतिक दृष्टिकोन कोणी मांडला ?

- (A) पियाजे
- (B) बँडुरा
- (C) स्किनर
- (D) वायगॉट्स्की

35. कोणत्या संशोधन आराखड्यात एकाच गटाचा वेगवेगळ्या वयात पुनःपुन्हा अभ्यास केला जातो ?

- (A) लॉंगिट्यूडीनल डिझाइन
- (B) क्रॉस-सेक्शनल डिझाइन
- (C) मॉडीफाइड एक्सपेरीमेंटल डिझाइन
- (D) मायक्रोजेनेटिक डिझाइन

36. A parenting style that is high in demandingness and low in responsiveness is known as :

- (A) Authoritarian parenting
- (B) Authoritative parenting
- (C) Permissive parenting
- (D) Rejective parenting

37. Parton's play categories can be used to find the level of children's :

- (A) Cognitive play
- (B) Dramatic play
- (C) Social participation
- (D) Functional play

36. अतिमागणी करणारी व कमी प्रतिसादात्मक असणारी पालकत्वाची शैली म्हणजे :

- (A) हुकुमशाही पालकत्व
- (B) अधिकारी पालकत्व
- (C) मोकळीक देणारे पालकत्व
- (D) अस्विकार करणारे पालकत्व

37. मुलांची कोणती पातळी शोधण्यासाठी पार्टन यांच्या खेळाच्या वर्गीकरणाचा उपयोग केला जातो ?

- (A) बोधात्मक खेळ
- (B) नाट्यात्मक खेळ
- (C) सामाजिक सहभाग
- (D) कार्यात्मक खेळ

38. Thinking in which the lines of logic lead to a single best answer or solution is :
- (A) Divergent thinking
(B) Logical thinking
(C) Reasoning
(D) Convergent thinking
39. The non-formal education aims at
- (A) Theory and practical
(B) Distance learning
(C) Socially useful learning
(D) Academic learning
40. National Literacy Mission was launched on :
- (A) 7th May 1988
(B) 5th May 1988
(C) 6th May 1988
(D) 8th May 1988
38. विचार करताना एक उत्तम उत्तर किंवा पर्यायाकडे नेणारा तर्क म्हणजे :
- (A) बहुदिश विचारसरणी
(B) तार्किक विचारसरणी
(C) विमर्शन
(D) एकदिश विचारसरणी
39. मितौपचारिक शिक्षणाचे ध्येय
- (A) सिद्धांत आणि प्रात्यक्षिक
(B) दूरशिक्षण
(C) समाजोपयोगी अध्ययन
(D) विद्याव्यासंगी अध्ययन
40. राष्ट्रीय साक्षरता अभियानाची सुरुवात
- साली झाली.
- (A) 7 मे 1988
(B) 5 मे 1988
(C) 6 मे 1988
(D) 8 मे 1988

41. means to keep a watch on what is happening.
- (A) Supervision
(B) Evaluation
(C) Comparison
(D) Monitoring
42. Overhead projector uses the principle of
- (A) Indirect Projection
(B) Projection
(C) Digital Projection
(D) Direct Projection
43. is the most dependable medium of communication where there are frequent power cuts.
- (A) Flip chart
(B) Slide show
(C) Overhead projector
(D) Radio
41. काय घडते यावर लक्ष ठेवणे म्हणजे
- (A) देखरेख
(B) मुल्यमापन
(C) तुलना
(D) सनियंत्रण
42. उर्ध्वशिर्ष प्रक्षेपक तत्वाचा उपयोग करतो.
- (A) अप्रत्यक्ष प्रक्षेपण
(B) प्रक्षेपण
(C) डिजिटल प्रक्षेपण
(D) प्रत्यक्ष प्रक्षेपण
43. विद्युत पुरवठा खंडीत होणाऱ्या ठिकाणी संप्रेषण माध्यमाचा अवलंब करावा लागतो.
- (A) फ्लिप तक्ता
(B) स्लाईड शो
(C) उर्ध्वशिर्ष प्रक्षेपक
(D) रेडिओ

44. The principle of the whole family approach should reach :

- (A) All the members of the rural area
- (B) All the members of society
- (C) All the members of university
- (D) All the members of the family

45. may reduce the expenditure of the programme.

- (A) Supervision
- (B) Evaluation
- (C) Communication
- (D) Technology

44. संपूर्ण कुटुंबाशी संबंधित तत्व

पर्यंत पोहचते.

- (A) ग्रामीण भागातील सर्व सदस्य
- (B) समाजातील सर्व सदस्य
- (C) विद्यापीठातील सर्व सदस्य
- (D) कुटुंबातील सर्व सदस्य

45. कार्यक्रमाचा खर्च कमी

करतो.

- (A) देखरेख
- (B) मूल्यमापन
- (C) संप्रेषण
- (D) तंत्रज्ञान

46. is non-projected audio-visual aids.
- (A) Television
(B) Radio
(C) Puppet show
(D) Motion picture
47. Which of the following is *not* a measure of central tendency ?
- (A) Kurtosis
(B) Mean
(C) Median
(D) Mode
48. Research subjects must give the following before they can participate in a study :
- (A) A Bond
(B) A Mortgage
(C) Informed consent
(D) Compensation
46. हे अप्रक्षेपित दृक-श्राव्य माध्यम आहे.
- (A) दूरचित्रवाणी
(B) रेडिओ
(C) कळसुत्री बाहुल्यांचा खेळ
(D) चल चित्रपट
47. पुढीलपैकी काय सेन्ट्रल टेन्डन्सीचे दर्शक नाही आहे ?
- (A) कर्टोसिस
(B) मीन
(C) मिडीयन
(D) मोड
48. संशोधनामध्ये सहभागी होण्यापूर्वी प्रयुक्तानी पुढील गोष्टीची पूर्तता करणे आवश्यक आहे :
- (A) करारनामा
(B) तारण
(C) संपूर्ण माहिती घेऊन अनुमती देणे
(D) नुकसान भरपाई

49. A researcher designs an experiment to test how variables interact to influence learning capacity of children to spell words. In this case, the main purpose of the study is :

- (A) Explanation
- (B) Description
- (C) Influence
- (D) Prediction

50. Sampling in qualitative research is similar to which type of sampling in quantitative research ?

- (A) Simple random sampling
- (B) Systematic sampling
- (C) Quota sampling
- (D) Purposive sampling

49. लहान मुलांच्या वर्ण लेखनावर कोणत्या चलांकांचा प्रभाव पडतो असे संशोधन करताना, संशोधकाच्या अभ्यासाचा मूळ उद्देश हा आहे :

- (A) विवरण/स्पष्टीकरण करणे
- (B) वर्णनात्मक
- (C) प्रभावात्मक
- (D) भाकीत करणे

50. नमुनाचयन करताना गुणदर्शक संशोधन व परिमाणवाचक संशोधन या दोघांमध्ये पुढील साम्य आढळते :

- (A) अनियत नमुना चयन
- (B) पद्धतशीर नमुना चयन
- (C) नियतांश नमुना चयन
- (D) प्रयोजनवादी नमुना चयन

DEC - 17213/II

ROUGH WORK

DEC - 17213/II

ROUGH WORK